

Nr.	Id. nr.	Indiener	Titel motie	Dictum	Verwerkt in FASN	Opmerking
1	4.389	BBB + VVD	Vergund is vergund	• Het eenzijdig intrekken van latente ruimte geen onderdeel te laten zijn van de Friese aanpak stikstofreductie en natuurherstel; • In te zetten op vrijwillige juridische oplossingen voor stikstofreductie.	H4.3.1	
2	4.399	BBB + VVD	Realistische NDA's	• Bij het aanvullen, opstellen en toetsen van de huidige en geactualiseerde NDA's door de provincie ook de agrarische sector en andere partijen met gebiedskennis rondom N2000-gebieden te betrekken; • Er bij het Rijk op aan te dringen om in de nieuwe werkwijze voor de NDA's op te nemen dat ook de agrarische sector en andere partijen met gebiedskennis rondom N2000-gebieden betrokken moeten worden; • Er bij het Rijk op aan te dringen dat de agrarische sector serieus vertegenwoordigd wordt in de ecologische autoriteit conform het advies Remkes; • PS te informeren over de uitvoering hiervan bij het vaststellen van de Friese Aanpak stikstofreductie en natuurherstel.	H3.1.2	
3	4.400	BBB + GL, VVD, CDA, SP	Verantwoord investeren met risico's in beeld	• Te onderzoeken hoe risico's en zekerheden van stikstof reducerende maatregelen en innovaties inzichtelijk kunnen worden gemaakt, zodat (agrarische) bedrijven op een verantwoorde manier kunnen kiezen hoe zij stikstofreductie realiseren zonder juridische of financiële risico's te nemen die normaal ondernemersrisico te boven gaan; • Daarin ook mee te nemen welke stikstofreductie per (management)maatregel of innovatie te verwachten valt en met welke mate van zekerheid; • De uitkomsten hiervan mee te nemen in de Friese aanpak stikstofreductie en natuurherstel.	H4.3.1	
4	4.401	BBB + VVD	Vergunning verlening van de rem	• Bij de verdere uitwerking van het uitvoeringsplan stikstof nader te onderzoeken hoe een robuust, gedifferentieerd en gebiedsgericht emissiebeleid, zoals omschreven in het WUR-rapport (edepot 711347), vorm kan worden gegeven in Fryslân; • In beeld te brengen welke juridische stappen gezet moeten worden om op basis van dat beleid te kunnen komen tot een wijze van vergunningsverlening waarbij Aerius berekeningen en het aantonen van additionaliteit niet langer op individueel vergunningsniveau nodig zijn; • Hierover in overleg te treden met het Rijk.	H4.4 en H5.4	
5	4.402	BBB + VVD	Sociaal economische impact meenemen	• In het gebiedscluster Zuidoost-Fryslân samen met agrariërs handelingsperspectief te bieden, door economische kansen in het buitengebied te behouden, innovatie en verduurzaming gezamenlijk te stimuleren, en maatregelen zo vorm te geven dat sociaaleconomische effecten beperkt blijven en uitvoering en vergunningverlening effectief mogelijk zijn; • In dit proces de sociaal-economische gevolgen van de voorgenomen maatregelen voor de agrarische sector, werkgelegenheid en leefbaarheid in beeld te brengen en te betrekken bij verdere besluitvorming en uitwerking van beleid; • De Staten over de uitvoering en uitkomsten van deze motie te informeren.	H3.2 , H.4.3.1 en H4.4	

6	4.403	BBB + JA21, VVD	Samen voor natuurbeheer	• In de Friese Aanpak Stikstofreductie en Natuurherstel te komen tot bindende en handhaafbare resultaat- en inspanningsverplichtingen voor natuurbeheer in de natura2000 gebieden, zodat alle beheersmaatregelen die een positief effect kunnen hebben op de natuur en/of drukfactoren kunnen verlichten, ook daadwerkelijk worden uitgevoerd; • Afspraken te maken met terreinbeheerders over het inzetten van harde meetdata waaronder bodemmonsters om effecten van beheer aan te tonen; • Te onderzoeken hoe bij het toezicht op natuurbeheer in natura2000 gebieden een commissie van partijen met gebiedskennis betrokken kan worden, om zo de transparantie te vergroten; • Provinciale Staten jaarlijks te informeren over de voortgang van het natuurbeheer op de genoemde verplichtingen en afspraken.	H4.1.3	
7	4.404	PvdA + GL, SP	Gebiedsprocessen in Zuidoost-Fryslân	• Om het initiatief te nemen om samen met gemeenten, het Wetterskip en alle belanghebbende organisaties goed gestructureerde en gefaciliteerde gebiedsprocessen in Zuidoost Fryslân te ontwikkelen die een integrale aanpak beogen voor opgaven rondom stikstof en natuurherstel, waterkwaliteit, verdroging en landbouw; • Op korte termijn te komen met een initiatief voor de integrale gebiedsaanpak en de actieve grondverwerving in Zuidoost Fryslân; • Provinciale Staten voor 1 januari 2027 te informeren omtrent dit initiatief.	H4.3.1 en H4.4	
9	4.405	CDA + BBB	Each foar predatoaren yn N2000 gebieten	• Yn de rapportaazjes oer natuerherstel oan it ryk ek de ynfloed en skea fan predatoaren en/of te grutte populaasjes fan algemiene faunasoarten yn N2000 gebieten mei te nimmen; • De útkomsten ek op te nimmen yn de earstkommende evaluaasje foar PS	H2.7	Motie koppelen aan natuurbeleid
10	4.406	CDA + VVD, BBB	Guozze-oerlêst is ek in drukfaktor	• De guozzen as ien fan de drukfaktoren te beneamen; • Yn it útfieringsplan in wurkwise op te nimmen om de ynfloed en skea fan grutte groepen guozzen op stikstofgefoelige natuer yn N2000 gebieten yn kaart te bringen en te monitoarjen; • De útkomsten op te nimmen yn de earstkommende evaluaasje foar PS; • De ynfloed en skea ûnder de oandacht te bringen yn it IPO-oerlis en by it ministearje en fêst te lizzen yn de rapportaazjes oer natuerherstel by it Ryk; • Romte te sykjen om de guozzeskea ek yn N2000 gebieten werom te bringen.	H2.7	Motie koppelen aan ganzenbeleid
11	4.407	CDA + BBB	Fryslân moat net eksoatysk wurde	• Yn 'e mande mei Wetterskip Fryslân, gemeenten, doarpsbelangen, TBO's, Agraryske kollektiven en IVN-ôfdielingen in jierlikse Provinsjale himmeldei (opschoondag) eksoaten te organisearjen of te fasilitearjen; • Minimaal twa kear yn it jier oandacht te freegjen foar it troch de provinsje ynstelde meldpunt eksoaten; • Beide aksjepunten mei te nimmen yn it útfieringsprogramma Frysk eksoatenbeleid.	H2.4	Motie koppelen aan exotenbeleid

12	4.408	CDA + VVD	Oandacht foar leefberens en bedriuw ûntwikkeling	• Leefberens en bedriuw ûntwikkeling op te nimmen yn it útfieringsprogramma; • It útfieringsprogramma de namme 'Fryske oanpak stikstofreduksje, natuerherstel, leefberens en bedriuw ûntwikkeling' te jaan.	H3.2, H4.4 en H7	
13	4.409	CDA + PvdA, CU, BBB	Wy geane foar wissichheid	• It útfieringsprogramma fan de Fryske oanpak stikstof en natuerherstel ynklusyf de oannommen moasjes en amendeminten ynhâldlik en juridysk te toetsen by in saakkundige; • It adfys by it útfieringsprogramma oan Provinsjale Steaten foar te lizzen.	H7	
14	4.410	FNP + PvdD	Eitse boer telt	• Der op ta te sjen dat, by it opstellen fan maatregels en ynnovaasjes dy't ûndernimmers helpe kinne stikstof te reducearjen, der foar alle agraryske ûndernimmers evenredige en tagonklike opsjes beskikber binne; • Der nei te stribjen dat, by it gearstallen fan subsydzjeregelings foar stikstofreduksje, foar alle ûndernimmers lykwearde mooglikheden bestean om ta reduksje te kommen, wat de grutte fan it bedriuw ek wêze mei.	H4.3.1	
17	4.411	FNP + SP	Tûk ferdiele fan stikstofromte fia fergunningferliening	• Te ûndersykjen hoe't de provinsje in fergunningsbelied by it ferlienen fan stikstoffergunningen sa ynrjochtsje kin dat it prioriteit jout oan projekten dy't stikstofromte opleverje en oan projekten dy't maatskiplik wichtich binne, lykas it oplossen fan it probleem mei de PAS-melders en ynterimmers; • Dêrfoar op te lûken mei oare ferlieners fan stikstoffergunningen en mei de ryksoerheid.	H5.2	
18	4.412	GL + PvdA, SP	Andere overheden betrekken bij de uitwerking van de Friese aanpak	• De Friese gemeenten en het Wetterskip Fryslan bij het uitwerken van de Friese aanpak stikstofreductie en natuurherstel als gelijkwaardige partners te betrekken.	H3.1.2 en H3.3	
19	4.456	GL + PvdA, SP	Iedereen draagt bij aan het oplossen van het stikstofslot	• Bij de uitwerking van de plannen en maatregelen per sector te bezien welke maatregelen genomen of gestimuleerd kunnen worden om tot stikstofreductie en natuurherstel te komen; • Met voorstellen te komen om deze maatregelen verder uit te werken en de risico's hierbij in beeld te brengen.	H3.2 en H4.3	
23	4.413	CU + FNP, CDA	Effectief evalueren in 2030	• De evaluatie in 2030 zodanig vorm te geven dat meetbaar inzicht wordt gegeven in de mate waarin de doelen voor stikstofreductie en natuurherstel zijn behaald of in zicht zijn; • Provinciale Staten daarbij te voorzien van inzicht in mogelijke aanvullende maatregelen of bijsturingsopties, indien blijkt dat doelen niet binnen bereik liggen.	H6.4	
30	4.414	JA21 + VVD	Renure betrekken	• De toepassing van RENURE te betrekken bij de uitwerking van het ontwerp aanpak stikstofreductie en natuurherstel.	H4.3.1 en H4.4	
31	4.415	JA21	Subsidieregeling extern advies stikstofreductie	• Te onderzoeken of een subsidieregeling voor advies kan worden opgezet, dan wel of heropening van de voormalige SNN-subsidieregeling mogelijk is, in het bijzonder voor het verkrijgen van extern deskundig advies over ammoniakemissiereductie; • Een dekkingsvoorstel onderdeel te laten uitmaken van dat onderzoek en de Staten voor behandeling van de begroting 2027 over de uitkomst te informeren.	H4.3.1	

